

Schrijf je (er) in! (Kinderboekenweek 2022) (Wouter Klootwijk)

Groep 5-6, 7-8

We vallen midden in het verhaal van Jan die op de vlucht is. Zijn motto luidt: 'De wind wijst de weg'. In het prachtige boek van Wouter Klootwijk ontmoeten kinderen elkaar als gevolg van de klimaatcrisis. Kijk eens of jij je kunt inbeelden dat je meedoet? Neem deel aan het verhaal en schrijf je eigen bladzijde.

Je hebt nodig

- Het is mooi als het boek in de les aanwezig is, zodat je het verder kunt (voor)lezen en bespreken op inhoud.
- 2 gelinieerde vellen papier voor het verhaal
- potlood voor de kladversie
- pen voor het net

Organisatie

- Voor de feedback is het fijn als ze in tweetallen naast elkaar zitten. Maak wel duidelijk afspraken over het volume waarmee wordt gesproken.
- De presentatie-duur is natuurlijk afhankelijk van de groepsgrootte. Op een erg lange zit te voorkomen, verdient dan aanbeveling de presentaties wat over de tijd te verdelen, zodat je echt iedereen aandacht kunt geven.

De uitdaging

Kun jij ... jezelf 'in het verhaal' schrijven en een kort gesprekje aangaan met een andere deelnemer. Je kunt het natuurlijk ook samen doen!

Laat maar lezen

Inhoud

... dat je een pagina kunt toevoegen waarin je zelf deelneemt aan het verhaal in dit boek.

Vorm

... dat je een stukje kunt schrijven uit het oogpunt van de verteller (wie?, wat?, waar?, hoe?)
... dat je een korte dialoog met iemand uit het boek kunt bedenken.

Onderzoek

... dat je zoekt naar een leuke passage om aan het boek toe te voegen.
... dat je bedenkt hoe een kort gesprekje zou kunnen verlopen.

Beschouwing

... dat je uit de kijkvoorbeelden begrijpt hoe de verteller/schrijver werkt met een korte beschrijving van hetgeen zich afspeelt en waar.
... dat je ziet dat de korte dialogen het verhaal levendig maken.

Formuleren

... dat je in de kladversie zowel het vertel-deel als het dialoog-deel opzet.
... dat je het onderscheid duidelijk maakt door gebruik van aanhalingstekens.

laat maar lezen

groep

5-6, 7-8

tijdsduur

45 minuten

genre

Proza expressief, verhaal

niveau

gemiddeld

taalaspect

taaldomein

Geletterdheid,
Taalbeschouwing

kunstenaar

Wouter Klootwijk

vakgebied

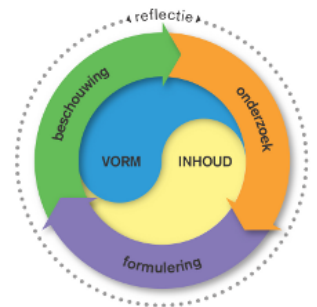
Mens en samenleving, Natuur
en techniek

onderwerp

Klimaatverandering, crisis,
avonturen, overleven

woordenschat

de introductie, de dialoog, de
beschrijving

Les - procesfase handleiding

Introductie

- Toon Kijkvoorbeeld 1: Dit is de omslagillustratie van het boek 'De wind wijs de weg' van Wouter Klootwijk. Wat vertelt dit plaatje jou? Waar denk je dat het boek over zal gaan?
- Help ze met het leggen van relaties tussen wat ze zien en wat het zou betekenen; Op de voorgrond meisje aan het water. Hoe kijkt ze? Wat zie je op de achtergrond? (andere kinderen bezig met takken en/of riet)
- Wat vind je van de sfeer? Is het erg vrolijk? Wat verwacht je van het verhaal?

Informatie

- Toon Kijkvoorbeeld 2: De eerste geschreven pagina van het boek. Lees die eerste pagina.
- Probeer de kinderen in een interactief gesprek deze vragen te laten beantwoorden. Wat vertelt of verklapt de schrijver? Wat komen we te weten over de jongen en het meisje uit wat ze zelf vertellen?
- Welke vragen worden er opgeroepen? Wat vind je van de dialoog? Waarnaar ben je benieuwd?
- Toon Kijkvoorbeeld 3: Hier wordt een belangrijk tipje van de sluier opgelicht. Welk antwoord krijg je hier op een belangrijke vraag? (wat doet jij daar, in z'n eentje?) Wat is er dus aan de hand, wat speelt er? (de jongen is moeten vluchten omdat het in de grote stad te heet werd om te leven. Wat zou daar aan de hand zijn. Welk 'thema' speelt er in dit boek de hoofdrol, denk je? (overleven bij een klimaatcrisis. Hoe zou jij kunnen overleven: eten, drinken, overnachten etc.?)
- Toon Kijkvoorbeeld 4: Er komen steeds nieuwe spelers bij. Wat vind je van de manier waarop ze in het verhaal komen? Waarmee begint de schrijver? (beschrijving van het landschap met heuvels, de plaats waar 'de blauwe jongens' vandaan komen).
- De schrijver introduceert ze eerst als 'bewegende stippen', dan worden ze blauw en dan 'jongens in blauwe pakken' die weer 'blauwe jongens' worden. Wat is het effect daarvan? (maakt het spannend, je kijkt als het ware mee)
- Dan wordt er gepraat. Er staan 2 dialogen op de bladzijde. Of eigenlijk een tweegesprek en een driegesprek. Wie zijn daarbij betrokken? (eerst de blauwe jongens tegen elkaar, daarna een jongen waarop eerst Jan reageert en daarna Vera.)
- Toon Kijkvoorbeeld 5: Nu twee meisjes. Wat kom je over hen te weten en hoe? Wat is voor de groep belangrijke informatie? Waar denk je nog meer aan bij de zee, als het om overleven gaat?
- Je hebt vast nog veel vragen. Wat heb je allemaal nodig om in de natuur te overleven en hoe zouden zij dat doen. Natuurlijk is het leuk om het verhaal verder te lezen om daarachter te komen...tenminste, zoals de schrijver het heeft bedacht.
- Het wordt nu veel leuker als je zelf mee gaat doen in het verhaal. Je weet nu zo ongeveer hoe je dat doet;-)

Instructie

- Je neemt zo je kladblaadje met potlood erbij.
- Bedenk wie je bent/wordt in dit overlevingsverhaal. Schrijf eerst als 'verteller', de schrijver die iets zegt over de plaats (waar) en hoe het er daar uitziet. Dan vertelt hij/zij hoe jij eruit ziet en hoe de eerste ontmoeting plaatsvindt.
- Dan volgt de eerste woordenwisseling: wie zegt wat en wat is het antwoord? Daaruit kan een kort gesprekje volgen. Wat willen ze weten en wat wil jij vertellen? Wat kun je de groep bieden?
- Enfin, schrijf deze kladversie in ongeveer een kwartier. Overleg alleen als dat noodzakelijk is en vooral fluisterend.
- Neem dan tijd voor feedback. Leest je werk voor aan je partner en geef elkaar wat korte tips. Check of er inderdaad wordt beschreven en of er dialogen plaatsvinden. Noteer die even kort met potlood in je kladversie.
- Schrijf de nette eindversie uit in maximaal 10 minuten. Controleer of je de leestekens goed gebruikt hebt en of de dialogen duidelijk zijn.
- Dan is het tijd om te presenteren. Lees je werk voor in je groep.

Uitvoering/begeleiden

- Nadat iedereen is voorzien van klad en net papier begint het schrijfproces. Benadruk dat je best even wat tijd kunt nemen om erop los te fantaseren.
- Kinderen hebben de neiging om elkaar daarbij voortdurend hun gedachten te vertellen. Geef aan dat het absoluut de bedoeling is die eerste stap alleen te doen en dat overleg dan storend kan zijn.
- Licht tussendoor nog even kort toe dat je als schrijver 'vertelt', de situatie beschrijft: waar kom je vandaan, hoe ziet dat eruit, wat heb je aan en/of bij je etc. Dan volgt het contact: wie zegt wat tegen wie? Vergeet geen aanhalingstekens te gebruiken!
- Met deze punten maak je de begeleiding aan de tafels op maat. Geef tussendoor aan hoeveel tijd ze nog hebben voor het afronden van de kladversie.
- Tijdens het feedback-moment wordt het volume laag gehouden. Laat ze de tips die ze krijgen even noteren voordat ze aan de net-versie beginnen.
- Net als in het boek kunnen de dialogen per regel worden uitgeschreven en ontstaat er dus meer witruimte op de pagina.
- Meld tussendoor weer even hoeveel tijd ze nog hebben om hun verhaal af te ronden.
- Je hebt nu ook mooi even de gelegenheid om aandacht te besteden aan de kwaliteit van het handschrift.
- Rond de activiteit af voor de nabespreking. Kinderen die nog niet klaar zijn kunnen hun

verhaal op later tijdstip afronden en presenteren.

Nabespreking - Toelichting

- Zoek een geschikt moment om ieder aandacht te kunnen geven.

Nabespreking

- Hoe ging het? Lukte het om je in te leven? Vertel!
- Wat ging je 'makkelijker' af, de beschrijving van de gebeurtenis of de dialogen?
- Waar heb je in de beschrijving van de situatie het meest aandacht aan besteed? (de omgeving, het uiterlijk zoals kleding en bagage of de situatie van de ontmoeting)
- Wat heb je meegenomen uit de tips tijdens het feedback-moment? Geef een voorbeeld van de tips die je hebt opgeschreven?
- Wat vond je ervan om 'mede-schrijver' (co-writer) te zijn bij dit boek?
- Wat vind je van het boek? Vertel!

Webadres

Lesbeschrijving uit
Laat maar Leren online methode
www.laatmaarlernen.nl

Stichting Beeldendonderwijs
Copyright bij auteur Jos van Onna